EVROPSKA
KOMISIJA

Bruselj, 29.3.2021
COM(2021) 163 final

2021/0086 (NLE)

Predlog

IZVEDBENI SKLEP SVETA

o spremembi Izvedbenega sklepa (EU) 2020/1352 o odobritvi začasne podpore Republiki Malti na podlagi Uredbe (EU) 2020/672 za ublažitev tveganj za brezposelnost v izrednih razmerah po izbruhu COVID-19

OBRAZLOŽITVENI MEMORANDUM

1. OZADJE PREDLOGA

• Razlogi za predlog in njegovi cilji

Uredba Sveta (EU) 2020/672 (v nadaljnjem besedilu: uredba o instrumentu SURE) določa pravni okvir za zagotavljanje finančne pomoči Unije državam članicam, ki se zaradi izbruha COVID-19 soočajo z resnimi gospodarskimi motnjami ali jih takšne motnje resno ogrožajo. Podpora v okviru instrumenta SURE je v prvi vrsti namenjena financiranju shem skrajšanega delovnega časa ali podobnih ukrepov za zaščito zaposlenih in samozaposlenih, da se tako zmanjša obseg brezposelnosti in izgube dohodka, poleg tega pa tudi financiranju nekaterih ukrepov, povezanih z zdravjem, zlasti na delovnem mestu.

Svet je 25. septembra 2020 odobril finančno pomoč Malti, da bi lahko ta dopolnila svoja nacionalna prizadevanja za obravnavanje učinka izbruha COVID-19 in za odziv na socialno-ekonomske posledice izbruha za delavce in samozaposlene.

Malta je 10. marca 2021 zaprosila za dodatno finančno pomoč Unije na podlagi uredbe o instrumentu SURE.

Komisija se je v skladu s členom 6(2) uredbe o instrumentu SURE posvetovala z malteškimi organi, da bi preverila nenadno in močno povečanje dejanskih in načrtovanih odhodkov, ki ga je povzročila pandemija COVID-19, neposredno povezano z ukrepi na področju trga dela. Povečani odhodki, v zvezi s katerimi je zaprošena dodatna finančna pomoč, se natančneje nanašajo na obstoječ ukrep iz Izvedbenega sklepa Sveta (EU) 2020/1352:

(a) dodatek k plači zaradi COVID-19, ki zajema zaposlene in samozaposlene, za odpravo motenj, ki jih je povzročila pandemija. Med marcem in junijem 2020 so bili zaposleni s polnim delovnim časom v sektorjih, ki jih je kriza najbolj prizadela, navedenih v Prilogi A, upravičeni do podpore za plače v višini 800 EUR na mesec (zaposleni s krajšim delovnim časom 500 EUR na mesec). V manj prizadetih sektorjih iz Priloge B so zaposleni s polnim delovnim časom prejeli 160 EUR na mesec (zaposleni s krajšim delovnim časom 100 EUR na mesec). Julija 2020 je bil seznam sektorjev iz obeh prilog revidiran. Sektorjem, ki so bili prej podprti v okviru sheme, vendar niso bili vključeni v posodobljeno Prilogo A ali B, se je pomagalo z dodatkom k plači v višini 600 EUR za zaposlene s polnim delovnim časom. Shema, ki je vsebovala te pogoje, je bila podaljšana do konca leta 2020. Od januarja 2021 se pri velikosti dodatka za plače upošteva upad prodaje v obdobju šestih mesecev med marcem in oktobrom 2020 glede na prijavljene dohodke od prodaje v šestih mesecih med marcem in oktobrom 2019. Če evidence za DDV niso na voljo, se dodatek k plači dodeli glede na merila, ki so veljala leta 2020. Shema naj bi potekala do konca leta 2021. V drugi polovici leta 2021 se bo podpora za sektor nastanitev in gostinstva še naprej izvajala v skladu z določenimi parametri. Za druge upravičene dejavnosti se bo zmanjšala na 66 % v tretjem četrtletju in nato na 33 % v zadnjem četrtletju leta. Shema bo še naprej na voljo samo za tista podjetja, ki so bila upravičena do podpore že pod prejšnjo shemo. V skladu z novimi pravili bo shema krila tudi nadomestitev zaposlenih (npr. nadomestitev tistih, ki so prostovoljno prekinili delovno razmerje po juniju 2020), v kolikor prvotno število zaposlenih s konca maja 2020 ni preseženo. Nacionalni organi so za pomoč zaprosili samo v zvezi z delom javnofinančnih odhodkov, povezanim z zaposlenimi, ki so bili ves čas v delovnem razmerju, in ne v zvezi z delom, ki se nanaša na te novo zaposlene.

Malta je Komisiji predložila ustrezne informacije.

Komisija glede na razpoložljiva dejstva predlaga Svetu, da sprejme izvedbeni sklep o odobritvi finančne pomoči Malti v skladu z uredbo o instrumentu SURE v podporo zgoraj navedenemu ukrepu.

- **Skladnost z veljavnimi predpisi s področja zadevne politike**

Ta predlog je v celoti skladen z Uredbo Sveta (EU) 2020/672, na podlagi katere je predložen.

Predlog dopolnjuje drug instrument prava Unije za zagotavljanje podpore državam članicam v izrednih razmerah, in sicer Uredbo Sveta (ES) št. 2012/2002 z dne 11. novembra 2002 o ustanovitvi Solidarnostnega sklada Evropske unije (Uredba (ES) št. 2012/2002). Uredba (EU) 2020/461 Evropskega parlamenta in Sveta, ki spreminja navedeni instrument, da bi se razširilo njegovo področje uporabe na izredne razmere večjih razsežnosti v javnem zdravju in opredelile posebne dejavnosti, upravičene do financiranja, je bila sprejeta 30. marca.

- **Skladnost z drugimi politikami Unije**

Predlog je del sklopa ukrepov, pripravljenih v odziv na trenutno pandemijo COVID-19, kot je „naložbena pobuda v odziv na koronavirus“, in dopolnjuje druge instrumente, ki podpirajo zaposlovanje, kot sta Evropski socialni sklad in Evropski sklad za strateške naložbe (EFSI)/InvestEU. Z uporabo izposojanja in posojanja za podporo državam članicam v tem konkretnem primeru izbruha COVID-19 bi ta predlog zagotavljal drugo raven zaščite za financiranje shem skrajšanega delovnega časa in podobnih ukrepov, s čimer bi pomagal ohranjati delovna mesta ter s tem zaščititi zaposlene in samozaposlene pred tveganjem brezposelnosti.

2. PRAVNA PODLAGA, SUBSIDIARNOST IN SORAZMERNOST

- **Pravna podlaga**

Pravna podlaga za ta instrument je Uredba Sveta (EU) 2020/672.

- **Subsidiarnost (za neizključno pristojnost)**

Predlog je odziv na prošnjo države članice in odraža evropsko solidarnost z zagotavljanjem finančne pomoči Unije v obliki začasnih posojil državi članici, ki jo je prizadel izbruh COVID-19. Takšna finančna pomoč kot druga raven zaščite začasno podpira povečane javnofinančne odhodke držav članic za sheme skrajšanega delovnega časa in podobne ukrepe ter jim pomaga ščititi delovna mesta in s tem zaposlene in samozaposlene pred tveganjem brezposelnosti in izgube dohodka.

Podpora bo pomagala prizadetemu prebivalstvu in pripomogla k blažitvi neposrednih družbenih in gospodarskih posledic krize COVID-19.

- **Sorazmernost**

Predlog upošteva načelo sorazmernosti. Ne presega tistega, kar je potrebno za doseganje ciljev instrumenta.

3. REZULTATI NAKNADNIH OCEN, POSVETOVANJ Z DELEŽNIKI IN OCEN UČINKA

- **Posvetovanja z deležniki**

Zaradi nujne čimprejšnje priprave predloga, da bi ga Svet lahko pravočasno sprejel, posvetovanja z deležniki ni bilo mogoče izvesti.

- **Ocena učinka**

Zaradi nujnosti priprave predloga ocena učinka ni bila izvedena.

4. PRORAČUNSKE POSLEDICE

Komisija bi morala imeti možnost najema posojil na finančnih trgih z namenom nadaljnjega posojanja državi članici, ki zaprosi za finančno pomoč v okviru instrumenta SURE.

Poleg jamstev, ki jih dajo države članice, okvir vključuje tudi druge zaščitne ukrepe za zagotavljanje finančne trdnosti sheme, in sicer:

- strog in konservativen pristop k finančnemu upravljanju,
- oblikovanje posojilnega portfelja, ki omejuje tveganje koncentracije, letno izpostavljenost in čezmerno izpostavljenost do posameznih držav članic, hkrati pa zagotavlja, da se državam članicam, ki najbolj potrebujejo pomoč, lahko zagotovijo zadostna sredstva, ter
- možnosti obnovitve dolga.

2021/0086 (NLE)

Predlog

IZVEDBENI SKLEP SVETA

o spremembi Izvedbenega sklepa (EU) 2020/1352 o odobritvi začasne podpore Republiki Malti na podlagi Uredbe (EU) 2020/672 za ublažitev tveganj za brezposelnost v izrednih razmerah po izbruhu COVID-19

SVET EVROPSKE UNIJE JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije,

ob upoštevanju Uredbe Sveta (EU) 2020/672 z dne 19. maja 2020 o vzpostavitvi evropskega instrumenta za začasno podporo za ublažitev tveganj za brezposelnost v izrednih razmerah (SURE) po izbruhu COVID-19[1] in zlasti člena 6(1) Uredbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

ob upoštevanju naslednjega:

(1) Po prošnji Malte z dne 7. avgusta 2020 je Svet 25. septembra 2020 odobril finančno pomoč Malti v obliki posojila v višini največ 243 632 000 EUR z največjo povprečno zapadlostjo 15 let, da bi lahko slednja dopolnila svoja nacionalna prizadevanja za obravnavanje učinka izbruha COVID-19 in za odziv na socialno-ekonomske posledice izbruha za delavce in samozaposlene.

(2) Posojilo je bilo namenjeno financiranju shem skrajšanega delovnega časa in podobnih ukrepov ter ukrepov, povezanih z zdravjem, ki jih je sprejela Malta, kot so navedeni v Izvedbenem sklepu Sveta (EU) 2020/1352[2].

(3) Zaradi izbruha COVID-19 je še naprej imobiliziran znaten del delovne sile na Malti. To je ponovno privedlo do nenadnega in močnega povečanja javnofinančnih odhodkov Malte v zvezi z ukrepom iz člena 3(a) Izvedbenega sklepa (EU) 2020/1352.

(4) Izbruh COVID-19 in izredni ukrepi, ki jih je Malta v letih 2020 in 2021 uvedla za zajezitev izbruha ter njegovih socialno-ekonomskih učinkov in učinkov, povezanih z zdravjem, so imeli in imajo še vedno zelo močan vpliv na javne finance. Glede na napoved Komisije iz jeseni 2020 naj bi primanjkljaj in dolg sektorja država Malte do konca leta 2020 znašala 9,4 % oziroma 55,2 % bruto domačega proizvoda (BDP). V letu 2021 naj bi se po napovedih primanjkljaj sektorja država Malte zmanjšal na 6,3 %, dolg pa povečal na 60,0 % BDP. Glede na vmesno napoved Komisije iz zime 2021 naj bi se BDP Malte v letu 2021 povečal za 4,5 %.

(5) Malta je 10. marca 2021 zaprosila za dodatno finančno pomoč Unije v višini 177 185 000 EUR, da bi še naprej dopolnjevala svoja nacionalna prizadevanja za obravnavanje učinka izbruha COVID-19 in za odziv na socialno-ekonomske posledice izbruha za

[1] UL L 159, 20.5.2020, str. 1.

[2] Izvedbeni sklep Sveta (EU) 2020/1352 z dne 25. septembra 2020 o odobritvi začasne podpore Republiki Malti na podlagi Uredbe (EU) 2020/672 za ublažitev tveganj za brezposelnost v izrednih razmerah po izbruhu COVID-19 (UL L 314, 29.09.2020, str. 42).

delavce in samozaposlene v letih 2020 in 2021. Prošnja se nanaša na ukrep iz uvodne izjave 6.

(6) Z zakonom „Malta Enterprise Act (Chap. 463 of the Laws of Malta)“/„L-Att dwar il-Korporazzjoni għall-Intrapriża ta‘Malta (Kap. 463 tal-Liġijiet ta‘ Malta)“ in obvestilom vlade „Government Notice No. 389 of 13 April 2020‘/‚Notifikazzjoni tal-Gvern Nru 389 tat-13 ta‘April 2020“, ki sta navedena v členu 3(a) Izvedbenega sklepa (EU) 2020/1352, je bil uveden dodatek k plači zaradi COVID-19, ki zajema zaposlene in samozaposlene, za odpravo motenj, ki jih je povzročila pandemija. Med marcem in junijem 2020 so bili zaposleni v sektorjih, ki jih je kriza najbolj prizadela, navedenih v Prilogi A v obvestilu vlade, upravičeni do podpore za plače v višini 800 EUR na mesec v primeru zaposlitve s polnim delovnim časom. V manj prizadetih sektorjih, navedenih v Prilogi B v obvestilu vlade, so lahko zaposleni s polnim delovnim časom prejemali 160 EUR na mesec. Podpora v nižjem znesku je bila na voljo tudi za zaposlene s krajšim delovnim časom. Julija 2020 je bil seznam sektorjev iz obeh prilog revidiran. Sektorjem, ki so bili prej podprti v okviru sheme, vendar niso bili vključeni v posodobljeno Prilogo A ali B, se je pomagalo z dodatkom k plači v višini 600 EUR za zaposlene s polnim delovnim časom. Shema, ki je vsebovala te pogoje, je bila podaljšana do konca leta 2020. Od januarja 2021 se pri velikosti dodatka za plače upošteva upad prodaje v obdobju šestih mesecev med marcem in oktobrom 2020 glede na prijavljene dohodke od prodaje v šestih mesecih med marcem in oktobrom 2019. Če evidence za DDV niso na voljo, se dodatek k plači dodeli glede na merila, ki so veljala leta 2020. Shema naj bi potekala do konca leta 2021. V drugi polovici leta 2021 se bo podpora za sektor nastanitev in gostinstva še naprej izvajala v skladu z določenimi parametri. Za druge upravičene dejavnosti se bo zmanjšala na 66 % v tretjem četrtletju in nato na 33 % v zadnjem četrtletju leta. Shema bo še naprej na voljo samo za tiste subjekte, ki so bili upravičeni do podpore že pod prejšnjo shemo. Trenutno se v praksi izvaja z zakonom „Malta Enterprise“ in bo podrobneje opredeljena v napovedanem obvestilu vlade. V skladu z novimi pravili bo shema krila tudi nadomestitev zaposlenih (npr. nadomestitev tistih, ki so prostovoljno prekinili delovno razmerje po juniju 2020), v kolikor prvotno število zaposlenih s konca maja 2020 ni preseženo. Nacionalni organi so za pomoč zaprosili samo v zvezi z delom javnofinančnih odhodkov, povezanim z zaposlenimi, ki so bili ves čas v delovnem razmerju, in ne v zvezi z delom, ki se nanaša na te novo zaposlene.

(7) Malta izpolnjuje pogoje, da lahko zaprosi za finančno pomoč iz člena 3 Uredbe (EU) 2020/672. Malta je Komisiji predložila ustrezne dokaze, da so se dejanski in načrtovani javnofinančni odhodki od 1. februarja 2020 povečali za 427 961 805 EUR zaradi nacionalnih ukrepov, sprejetih za obravnavanje socialno-ekonomskih učinkov izbruha COVID-19. To pomeni nenadno in močno povečanje, ker je neposredno povezano s podaljšanjem obstoječega nacionalnega ukrepa za zaščito delovnih mest, podobnega shemi skrajšanega delovnega časa, ki zajema znaten delež podjetij in delovne sile na Malti. Malta je 7 144 805 EUR povečanih javnofinančnih odhodkov financirala z lastnim financiranjem.

(8) Komisija se je v skladu s členom 6 Uredbe (EU) 2020/672 posvetovala z Malto ter preverila nenadno in močno povečanje dejanskih in načrtovanih javnofinančnih odhodkov, neposredno povezano z ukrepom, podobnim shemi skrajšanega delovnega časa, navedenim v prošnji z dne 10. marca 2021.

(9) Zato bi bilo treba zagotoviti finančno pomoč za podporo Malti pri obravnavanju socialno-ekonomskih učinkov resnih gospodarskih motenj, ki jih je povzročil izbruh

COVID-19. Komisija bi morala sprejeti odločitve glede zapadlosti, obsega in sprostitve obrokov in tranš v tesnem sodelovanju z nacionalnimi organi.

(10) Malta in Komisija bi morali ta sklep upoštevati v sporazumu o posojilu iz člena 8(2) Uredbe (EU) 2020/672.

(11) Ta sklep ne bi smel posegati v izid kakršnih koli postopkov v zvezi z izkrivljanjem delovanja notranjega trga, ki se lahko izvedejo, in sicer zlasti na podlagi členov 107 in 108 Pogodbe. Ne razveljavlja zahteve, da države članice Komisijo na podlagi člena 108 Pogodbe obvestijo o primerih morebitne državne pomoči.

(12) Malta bi morala Komisijo redno obveščati o izvrševanju načrtovanih javnofinančnih odhodkov, da bi Komisija lahko ocenila, v kolikšnem obsegu je Malta izvršila navedene odhodke.

(13) Odločitev o zagotovitvi finančne pomoči je bila sprejeta ob upoštevanju obstoječih in pričakovanih potreb Malte, pa tudi prošenj za finančno pomoč na podlagi Uredbe (EU) 2020/672, ki so jih že predložile ali jih nameravajo predložiti druge države članice, pri čemer se upoštevajo načela enake obravnave, solidarnosti, sorazmernosti in preglednosti –

SPREJEL NASLEDNJI SKLEP:

Člen 1

Izvedbeni sklep (EU) 2020/1352 se spremeni:

(1) člen 2 se spremeni:

(a) odstavek 1 se nadomesti z naslednjim:

„1. Unija da Malti na voljo posojilo v znesku največ 420 817 000 EUR. Povprečna zapadlost posojila ne presega 15 let.“;

(b) odstavek 4 se nadomesti z naslednjim:

„4. Prvi obrok se sprosti ob začetku veljavnosti sporazuma o posojilu iz člena 8(2) Uredbe (EU) 2020/672. Vsi nadaljnji obroki se sprostijo v skladu s pogoji takega sporazuma o posojilu ali so, kjer je smiselno, pogojeni z začetkom veljavnosti dodatka k navedenemu sporazumu ali spremembe sporazuma o posojilu med Malto in Komisijo.“;

(2) člen 3 se nadomesti z naslednjim:

„Člen 3

Malta lahko financira naslednje ukrepe:

(a) dodatek k plači zaradi COVID-19, kot je določeno v zakonu ‚Malta Enterprise Act (Chap. 463 of the Laws of Malta)‘/‚L-Att dwar il-Korporazzjoni għall-Intrapriża ta‘Malta (Kap. 463 tal-Liġijiet ta‘ Malta)‘ in obvestilu vlade ‚Government Notice No. 389 of 13 April 2020‘/‚Notifikazzjoni tal-Gvern Nru 389 tat-13 ta ‘April 2020‘, kot je bil podaljšan in spremenjen leta 2020 in 2021;

(b) nadomestilo za invalidnost zaradi COVID-19, kot je določeno v obvestilu vlade ‚Government Notice No. 331 of 25 March 2020'/‚Notifikazzjoni tal-Gvern Nru 331 tal-25 ta 'Marzu 2020';

(c) starševski dodatek zaradi COVID-19, kot je določeno v obvestilu vlade ‚Government Notice No. 330 of 25 March 2020'/‚Notifikazzjoni tal-Gvern Nru 330 tal-25 ta'Marzu 2020';

(d) zdravstveni dodatek zaradi COVID-19, kot je določeno v obvestilu vlade ‚Government Notice No. 353 of 30 March 2020'/‚Notifikazzjoni tal-Gvern Nru 353 tat-30 ta'Marzu 2020'.";

(3) člen 4 se nadomesti z naslednjim:

„Člen 4

1. Malta do 30. marca 2021 in nato vsakih šest mesecev obvešča Komisijo o izvrševanju načrtovanih javnofinančnih odhodkov, dokler ti načrtovani javnofinančni odhodki niso v celoti izvršeni.

2. Če ukrepi iz člena 3 temeljijo na načrtovanih javnofinančnih odhodkih in zanje velja izvedbeni sklep o spremembi Izvedbenega sklepa (EU) 2020/1352, Malta v šestih mesecih od datuma sprejetja navedenega sklepa in nato vsakih šest mesecev Komisijo obvešča o izvrševanju načrtovanih javnofinančnih odhodkov, dokler ti načrtovani javnofinančni odhodki niso v celoti izvršeni."

Člen 2

Ta sklep je naslovljen na Republiko Malto.

V Bruslju,

Za Svet
Predsednik